

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Styring og ledelse for styreperioden 2013 - 2017 - Prosess

Tilråding:

Styret slutter seg til temaene som er fremhevet i notatet, til den skisserte medvirkningsprosessen og tidsplanen.

1. august 2013 går NTNU inn i en ny styreperiode for 4 år. Samtidig skal det tilsettes eller velges ledere for en ny åremålsperiode på 4 år. For å kunne gjennomføre en forsvarlig prosess og evaluere de nåværende ordningene må planleggingen av arbeidet starte nå.

Dagens organisering

Sentralt

Loven åpner for at styring og ledelse sentralt kan organiseres på to måter:

- Rektor velges for 4 år (univl. §10-2), er styrets leder og har på styrets vegne det overordnede ansvaret for virksomheten og skal føre tilsyn med denne. (univl. §10-1 a).
- Styret kan med minst 2/3 flertall vedta at rektor kan ansettes på åremål for 4 år (univl. §1.4.(1)). I dette tilfellet peker departementet ut styreleder blant de eksterne representantene (univl. §9-4.(6)).

Rektor kan maks sitte i 8 år enten vedkommende er tilsatt eller valgt (univl. §6.4.(2) og § 10-2(2)).

NTNUs styre vedtok i 2005 en ordning med ekstern styreleder og tilsatt rektor med ansvar for den samlede virksomheten. Styret videreførte denne ordningen for perioden som startet 1. august 2009. Den sentrale ledelsen består av rektor, 3 prorektorer og 2 direktører som alle er tilsatt med hvert sitt arbeidsområde. Rektor og prorektorene tilsettes av styret for en 4-årig åremålsperiode etter innstilling fra innstillingsutvalg oppnevnt av styret.

Fakultet og institutt

Styret fastsetter ordningen ved fakultet og institutt. Loven gir noen føringer: Dekaner og instituttledere kan sitte i inntil tre 4-årige perioder, som valgt eller tilsatt dekan (univl. §6.4 (3)). Videre skal organiseringen sikre at studenter og ansatte blir hørt (univl. 9-2(4)).

Ordningen ved NTNU er at dekanene er tilsatt og da av styret. Et gjennomgående prinsipp ved NTNU er at dekanus og instituttleder har ansvar for den samlede virksomheten og at administrative ledere rapporterer til disse. For fakultetenes del har styret vedtatt én ordning: Fakultetene skal ha egne styrer med ekstern styreleder. For å skape klarhet i rapportering og unngå å svekke ansvaret i linjen skal styrene “fastsatte overordnede mål, prioriteringer og strategier for enheten, innenfor rammer gitt i regelverk og overordnede nivåes beslutninger”. Innenfor disse rammene skal styrene lokalt “selv ta stilling til:

- a. enhetens strategi og overordnede faglige prioriteringer
- b. budsjett og hovedfordeling
- c. saker av stor strategisk eller prinsipiell betydning”

Ved instituttene er normalordningen lokale styrer ledet av en valgt instituttleder. Fakultetsstyret kan imidlertid vedta at instituttleder skal tilsettes i åremålsstilling for 4 år. Likeledes kan fakultetsstyret vedta at instituttstyret kan erstattes av råd eller andre medvirkningsordninger forutsatt at de omfatter tilsatte og studenter, jf. univls krav i §9-2(4). Ved instituttene er bildet derfor sammensatt og tabellen nedenfor viser status:

	<i>Valgt</i>	<i>Tilsatt</i>
<i>Instituttleder</i>	45	8
	<i>Instituttstyre</i>	<i>Råd/Utvidet ledergruppe/Instituttforum</i>
<i>Medvirkningsordning</i>	23	20

Valgte instituttledere er fortsatt i flertall, mens det er omtrent like institutt som har valgt alternative ordninger til instituttstyre. Det er derfor ikke helt dekkende å omtale dagens situasjon som normalordningen

Utredningsbehov

I prinsippet kan styrings- og ledelsesordningene på alle nivå evalueres internt eller av eksterne. Spørsmålet er om en skal sette i gang en bredd gjennomgang med hjelp av eksterne som i 2008-2009 eller om en heller skal rette oppmerksomheten mot bestemte nivåer eller tema innenfor dagens organisering av styring og ledelse.

Sentralt

I 2009 vedtok styret å videreføre ordningen fra 2005 med ekstern styreleder og tilsatt rektor. Dette skjedde etter å ha innhentet eksterne og interne vurderinger. Den brede vurdering i 2008 - 2009 hadde sammenheng med at ordningen innført i 2005 ble sett på som en prøveordning der det fra starten av var forutsatt en evaluering. Det er ikke noe krav i loven om at styret med kvalifisert flertall må vedta dagens ordning på nytt foran hver styreperiode. Ordningen varer inntil annet blir vedtatt.

Det var mindre kontrovers forut for siste periode, dvs. i 2009, enn ved innføringen av de nye ordningene i 2005. Og utviklingen siden 2009 og fram til i dag tyder på at ansatte og studenter generelt er godt tilfredse med dagens ordning.

Fakultet

Styret har vedtatt en felles ordning for fakultetene: tilsatt dekan og styrer med ekstern representasjon og ekstern styreleder. Det er ikke registrert sterke innvendinger til at dekanene er tilsatt, tvert imot ser dette ut til å ha bred støtte. Det er imidlertid stilt spørsmål om styrer ved fakultetene er en god ordning. Selv om styrer formelt sett er innført ved alle fakultet, brukes styrene nokså ulikt, og de spiller derfor en noe ulik rolle. Et aktuelt alternativ er råd. *Uten å ta stilling til dette spørsmålet, vil rektor foreslå at medvirkningsorganene ved fakultetene utredes nærmere.*

Institutt

De formelle ordningene for styring og ledelse av instituttene berører de fleste ansatte og studentene. Det er derfor naturlig at det er her interessen er størst. Styret har vedtatt en normalordning for instituttene. Som vist har så mange benyttet seg av alternativene i styringsreglementet, at begrepet "normalordning" ikke er helt dekkende. Det kan derfor vurderes om det skal innføres én felles ordning, eventuelt om vi skal beholde dagens alternativer eller vedta andre. Rektor vil på denne bakgrunn foreslå at vi forut for ny styreperiode utreder de formelle ordningene for styring og ledelse av instituttene.

Oppsummert betyr dette at utredning og vurdering først og fremst konsentrerer seg om:

- Styrer eller råd ved fakultetene
- Valgte eller tilsatte instituttledere
- Styrer, råd eller andre medvirkningsformer ved instituttene

Generelt har vi en god oversikt over argumenter, og det er overkommelig å få en oversikt over høstede erfaringer. Uansett dreier det seg mer om politikk enn om empiri. Det burde derfor ikke være behov for å bruke ressurser på en ekstern evaluering. Det må selvfølgelig gjøres interne utredninger med vurderinger som legges fram for styret, etter medvirkningsprosesser internt ved universitetet. Rektor vil initiere interne lokale prosesser som grunnlag for endelige tilrådinger i styret..

Tidsplan

Prosessen med vedtak om styring og ledelse, tilsetting og valg må være ferdig til 1. august 2013. Før vi går inn i en ny periode skal mange linjeledere tilsettes eller velges. Disse vil inngå i ledergruppene på nivået over og blir derfor overordnet leders nærmeste medarbeidere. Overordnet leder må derfor ha innflytelse på hvem som blir ledere under seg. Konkret betyr dette at rektor må være tilsatt før utlysning av og innstilling til dekanstillingene osv. Av hensyn til fremdriften trenger imidlertid ikke overordnet leder å være tiltrådt. Styret vil møte sakskomplekset i mange sammenhenger. Rektor vil antyde følgende tidsplan:

2012

- Styremøte august:
 - Utlysning av rektorstilling
 - Organisering av styring og ledelse ved fakultet og institutt
- Styremøte november/desember:
 - Tilsetting av rektor

2013

- Styremøtet januar/februar
 - Utlysning av prorektorstillingene
 - Utlysning av dekanstillingene
 - Styremøte mars/april:
 - Tilsetting av prorektorer og dekaner
 - I mars forberedes:
 - Valg/tilsetting av instituttledere
 - Valg til organene som blir vedtatt i august 2012
 - I mai foretas tilsetting /gjennomføres valg for
 - Instituttledere og
 - De opprettede organene
-